

**ATLAS BANKA A.D.,
PODGORICA**

**Finansijski iskazi
31. decembar 2012. godine
i izvještaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu	3
Iskaz o finansijskoj poziciji	4
Iskaz o promjenama na kapitalu	5
Iskaz o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske iskaze	7 - 36

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Odboru direktora i akcionarima Atlas banke a.d., Podgorica

1. Obavili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Atlas banke a.d., Podgorica (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

2. Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i planiranje i obavljanje revizije na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.
4. Revizija uključuje izvršavanje postupaka za pribavljanje revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim iskazima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim iskazima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih iskaza u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i opštu ocjenu prezentacije finansijskih iskaza.
5. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Osnove za mišljenje sa rezervom

6. Kao što je objelodanjeno u napomenama 3.10 i 15 uz finansijske iskaze, ulaganja u kapital drugih pravnih lica na dan 31. decembra 2012. godine uključuju ulaganja u Atlascapital Financial Services Limited, Nicosia – Kipar u iznosu od EUR 1,078 hiljada. Banka nije izvršila obezvrjeđenje vrijednosti navedenog ulaganja, a na bazi raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u adekvatnost vrednovanja navedenog ulaganja na dan 31. decembra 2012. godine.
7. Kao što je objelodanjeno u napomenama 11, 16 i 24 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2012. godine, Banka je procijenila i obračunala rezervacije za potencijalne gubitke na stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke u iznosu od EUR 2,388 hiljada. Na dan 31. decembra 2012. godine, po našem mišljenju, baziranom na sprovedenim revizijskim procedurama na uzorku kredita i rizičnih vanbilansnih izloženosti, rezervacije za potencijalne gubitke na stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke obračunate u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom, kao i rezultat tekuće godine su potcijenjeni najmanje za iznos od EUR 2,866 hiljada.

(nastavlja se)

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Odboru direktora i akcionarima Atlas banke a.d., Podgorica (nastavak)

Mišljenje sa rezervom

- Po našem mišljenju, osim za efekte eventualnih korekcija koje su mogle da budu utvrđene kao neophodne da smo bili u mogućnosti da se uvjerimo u pitanje objelodanjeno u paragrafu šest, kao i za efekte korekcija objelodanjene u paragrafu sedam, finansijski iskazi Banke za na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2012. godine, su sastavljeni, po svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Skretanje pažnje

- Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Kao što je objelodanjeno u napomeni 23. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2012. godine, Banka je odstupala od propisanih limita kod određenih pokazatelja.

Naše mišljenje nije modifikovano po gore navedenom pitanju.

Ostalo

- Finansijski iskazi Banke na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2011. godine, bili su predmet revizije drugog revizora koji je u svom izvještaju od 30. maja 2012. godine izrazio mišljenje sa rezervom usljed neizvršenog obezvrjeđenja vrijednosti ulaganja u Atlascapital Financial Services Limited, Nicosia – Kipar.

Deloitte d.o.o., Podgorica
Crna Gora
28. maj 2013. godine

Žarko Mionić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 062 izdata 10. marta 2011. godine)

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
 (U hiljadama EUR)

	Napomene	2012.	2011.
Prihodi od kamata	4a	10,727	10,187
Rashodi kamata	4b	(4,997)	(5,077)
Neto prihodi od kamata		5,730	5,110
Troškovi za gubitke	5a	(1,260)	(2,196)
Neto prihodi		4,470	2,914
Prihodi od naknada	6a	4,802	3,463
Rashodi naknada	6b	(1,700)	(1,042)
Neto prihodi od naknada		3,102	2,421
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		7,572	5,335
Ostali prihodi, neto	7	1,552	4,030
Opšti troškovi	8	(8,797)	(8,509)
Ostali vanredni rashodi, neto		(9)	(28)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		318	828
Porez na dobit	9a	(40)	(375)
Gubitak od kreiranja odloženih poreskih obaveza		(6)	(12)
		(46)	(387)
NETO DOBIT		272	441
Dobit po akciji u EUR		-	3.6968

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane rukovodstva Atlas banke a.d., Podgorica.

Podgorica, 15. februar 2013. godine

Potpisano u ime Atlas banke a.d., Podgorica:

Mihailo Banjević

Mihailo Banjević
 Glavni Izvršni direktor

Sonja Burzan

Sonja Burzan
 Lice odgovorno za sastavljanje pojedinačnih finansijskih iskaza

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>31. decembra 2012.</u>	<u>31. decembra 2011.</u>
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	10	67,186	45,375
Kreditni i poslovi lizinga, neto rezerve za gubitke	11	112,595	115,251
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	12	4,993	3,100
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	4,296	4,549
Stečena aktiva	14	1,943	1,685
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica i hartije od vrijednosti kojima se trguje	15	9,239	8,201
Ostala aktiva	16	3,782	3,201
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	16	(17)	(17)
Ukupna aktiva		<u>204,017</u>	<u>181,345</u>
PASIVA			
Depoziti	17	152,205	127,609
Obaveze po kreditima i pozajmicama	18	19,729	20,018
Obaveze prema Vladi	19	2,014	3,430
Ostale obaveze	20	2,912	3,176
Subordinisani dug	21	1,200	1,200
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	24	118	58
Ukupne obaveze		<u>178,178</u>	<u>155,491</u>
KAPITAL			
Akcijski kapital	22	23,259	23,259
Opšte rezerve		31	31
Revalorizacione rezerve		(6)	(113)
Neraspoređena dobit		2,555	2,677
Ukupan kapital		<u>25,839</u>	<u>25,854</u>
Ukupna pasiva		<u>204,017</u>	<u>181,345</u>
VANBILANSNA EVIDENCIJA	24	<u>268,182</u>	<u>252,539</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Opšte rezerve</u>	<u>Revalorizacione rezerve</u>	<u>Neraspoređena dobit</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje, 1. januara 2011. godine	23,259	31	2,683	2,542	28,515
Efekat svođenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	835	-	835
Isplata dividende prioritetnim akcionarima	-	-	-	(306)	(306)
Prodaja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	(3,631)	-	(3,631)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	441	441
Stanje, 31. decembra 2011. godine	<u>23,259</u>	<u>31</u>	<u>(113)</u>	<u>2,677</u>	<u>25,854</u>
Efekat svođenja na tržišnu vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	107	-	107
Isplata dividende prioritetnim akcionarima	-	-	-	(394)	(394)
Neto dobit	-	-	-	272	272
Stanje, 31. decembra 2012. godine	<u>23,259</u>	<u>31</u>	<u>(6)</u>	<u>2,555</u>	<u>25,839</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

**U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
(U hiljadama EUR)**

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Primljene kamate i naknade	15,022	13,503
Ostali prilivi	391	-
Plaćene kamate i naknade	(6,717)	(6,026)
Plaćanja zaposlenima i dobavljačima	(8,867)	(8,875)
Plaćeni porezi	(325)	-
<i>Neto odliv gotovine prije promjena poslovne aktive i pasive</i>	<u>(496)</u>	<u>(1,398)</u>
Promjena poslovne aktive i obaveza		
Smanjenje/(povećanje) plasmana komitentima, neto	2,656	(10,750)
Ostala i stečena aktiva, neto	(546)	-
Povećanje/(smanjenje) depozita komitenata	24,596	(4,898)
Smanjenje ostalih obaveza, neto	(91)	(234)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	<u>26,615</u>	<u>(15,882)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Nabavka opreme i nematerijalnih ulaganja	(451)	(649)
Odlivi po osnovu kupovine državnih zapisa	(1,893)	-
Prilivi od hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	5,405
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica, neto	-	(135)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	<u>(2,344)</u>	<u>4,621</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu subordinisanog duga	-	1,200
Prilivi/(odliv) po osnovu kredita i pozajmica, neto	(1,705)	4,813
Prilivi po osnovu kupovine državnih zapisa i obveznica, neto	-	306
Odliv po osnovu isplate dividende	(394)	(306)
Ostalo	(5)	-
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	<u>(2,104)</u>	<u>6,013</u>
Efekat kursnih razlika	140	110
Neto smanjenje u gotovini i gotovinskim ekvivalentima Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	<u>21,671</u>	<u>(6,646)</u>
	<u>45,375</u>	<u>51,911</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	<u>67,186</u>	<u>45,375</u>
Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata:		
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	<u>67,186</u>	<u>45,375</u>

Napomene na narednim stranama čine
sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Atlasmont banka a.d., Podgorica osnovana je u aprilu 2002. godine i upisana je u registar Privrednog suda u Podgorici. Na dan 1. jula 2002. godine Atlasmont banka a.d., je preuzela Beransku banku a.d., Berane. Beranska banka a.d., Berane od navedenog datuma posluje kao filijala Atlasmont banke a.d., Podgorica. Pripajanje Beranske banke a.d., Berane, Atlasmont banci a.d., Podgorica verifikovano je Rješenjem Centralne banke Crne Gore broj 0104-3989/4-2002, od 17. decembra 2002. godine.

Centralna banka Crne Gore je izdala odobrenje za rad Atlasmont banke a.d., Podgorica rješenjem broj 64 od 2. aprila 2002. godine. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Atlasmont banka a.d., Podgorica je dana 2. aprila 2002. godine upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici rješenjem broj Fi-812/02.

Na sjednici Odbora direktora Atlasmont banke a.d., Podgorica održanoj 18. januara 2010. godine donijeta je Odluka o ukidanju Predstavništva Atlasmont banke a.d., Podgorica u Bahreinu zaključno do 31. januara 2010. godine.

Atlasmont banka a.d., Podgorica mijenja naziv u Atlas banka a.d., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka“) i upis promjene podataka registrovan je 9. novembra 2010. godine Rješenjem Centralnog registra Privrednog suda.

Aktivnosti Banke uključuju: kreditne, depozitne i garancijske poslove, poslove platnog prometa i poslove sa stanovništvom. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

Sjedište Banke je u Podgorici, ulica Vaka Đurovića bb. Na dan 31. decembra 2012. godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici, deset filijala (Podgorica, Bar, Nikšić, Herceg Novi, Budva, Kotor, Tivat, Berane, Bijelo Polje, Pljevlja), pet ekspozitura (Podgorica, Mojkovac, Andrijevića, Plav i Ulcinj) i sedam šaltera (Podgorica - tri šaltera, Žabljak, Kolašin, Topla i Rožaje).

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka ima 219 zaposlenih radnika (31. decembra 2011. godine: 224 zaposlena).

Banka je član Atlas Grupe, koja posluje na prostorima Crne Gore, Srbije, Kipra i Rusije. Članice ove grupe u Crnoj Gori su sljedeća privredna društva: Atlas Centar d.o.o., Podgorica, Atlas life a.d., Podgorica, Atlas banka a.d., Podgorica, Atlas penzija a.d., Podgorica, Aqua Monte d.o.o., Podgorica, CG Broker-diler a.d., Podgorica, Atlas Invest d.o.o., Podgorica, HTP Atlas Hotel Group a.d., Bar, Invest Banka Montenegro a.d., Podgorica, Jadranski sajam a.d., Budva, Montenegro express a.d., Budva, RTV Atlas d.o.o., Podgorica i Univerzitet Mediteran.

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka ima kontrolu i značajan uticaj nad sljedećim pravnim licima, čija konsolidacija nije izvršena u prezentiranim pojedinačnim finansijskim iskazima:

<u>Naziv pravnog Lica</u>	<u>% učešća u kapitalu</u>
Atlas bank Ltd., Moskva - Ruska Federacija	100%
Atlas Life a.d., Podgorica	30.92%
Atlascapital Financial Services Limited, Nicosia - Kipar	21.56%

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 69/2005, br. 80/2008 i br. 32/11), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG“, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske iskaze koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanom Odlukom o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore u skladu sa Zakonom o bankama i direktivom Evropske unije 86/635/EEC od 8. decembra 1986. godine koja se odnosi na godišnje račune banaka i ostalih finansijskih institucija, koji preuzima zakonom definisane finansijske iskaze, koji u pojedinim djelovima odstupaju od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđaju MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza (nastavak)

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih iskaza se najvećim dijelom razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2012. godine u dijelu obračuna obezvrjeđenja finansijskih instrumenata i dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 – „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja“. Banka obračunava iznos obezvrjeđenja finansijskih instrumenata u skladu sa relevantnim propisima Centralne banke Crne Gore (napomena 3.7.). Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrednovanje obezvrjeđenja i rezervisanja za procjenu nenaplativosti finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih gotovinskih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 - „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Pored toga, Banka suspenduje obračun kamate na kredite klasifikovane u kategorije C, D i E („nekvalitetna aktiva“ u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama) („Sl. list RCG“ br. 60/08 i 41/09), pri čemu je Odlukom takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao “otpisani krediti”.

Pored toga, priloženi finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanom Odlukom o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore u skladu sa Zakonom o bankama, koji preuzima zakonom definisan potpun skup finansijskih iskaza koji odstupa od onog definisanog u MRS 1 – “Prikazivanje finansijskih iskaza”.

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih iskaza Banke, priloženi finansijski iskazi se ne mogu tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u saglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Ovi finansijski izvještaji uključuju samo potraživanja, obaveze, rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i novčane tokove Banke bez uključivanja zavisnih pravnih lica. U skladu sa propisima Crne Gore, Banka će sastaviti konsolidovane finansijske iskaze i iste dostaviti Centralnoj banci Crne Gore i Komisiji za hartije od vrijednosti.

Konsolidovani finansijski iskazi uključuju i finansijske iskaze slijedećih zavisnih i pridruženih pravnih lica:

Naziv pridruženog Društva	Sjedište	Procenat učešća u kapitalu		Glavna djelatnost
		31. decembar 2012	31. decembar 2011	
Atlas bank Ltd., Moskva-Ruska Federacija	Moskva	100%	100%	Bankarski poslovi Poslovi osiguranja
Atlas Life a.d., Podgorica Atlascapital Financial	Podgorica	30.92%	27.83%	života
Services Limited, Nicosia	Nikozija	21.56%	21.56%	Investicione usluge i aktivnosti

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3. koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore. Navedene računovodstvene politike su konzistentno primijenjene za sve prezentovane izvještajne periode.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna valuta Banke je euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza i najvećim dijelom se odnose na: procjene iznosa rezervisanja po kreditima i kamatama, rezervisanja za depozite kod drugih banaka, rezervisanja za trajne uloge i vanbilansne stavke. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Banka suspenduje obračun kamate na kredite klasifikovane u kategorije C, D i E („nekvalitetna aktiva“ u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama).

Prihodi i rashodi od naknada nastali su pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, a u iskazu o ukupnom rezultatu se evidentiraju u trenutku pružanja, odnosno korišćenja usluga.

Prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita se u skladu sa zahtjevima MRS 18 “Prihodi” i MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”, smatraju sastavnim dijelom kontinuiranog angažovanja kod rezultujućeg finansijskog instrumenta, i shodno tome razgraničavaju se i priznaju kao korekcija prinosa, proporcionalnim metodom.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Funkcionalna valuta tj. valuta primarnog ekonomskog okruženja u kome Banka posluje (Republika Crna Gora) je EUR.

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti (valuti različitoj od funkcionalne valute) su preračunate u funkcionalnu valutu po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene. Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan iskaza o finansijskoj poziciji, preračunati su u funkcionalnu valutu po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan. Nemonetarne pozicije koje su vrednovane po principu istorijskog troška u stranoj valuti se ne preračunavaju.

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija iskaza o finansijskoj poziciji iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Iskaz o ukupnom rezultatu i novčani tokovi su preračunati u EUR po srednjem kursu.

3.3. Lizing

Lizing Banke je klasifikovan kao operativni lizing. Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak perioda trajanja lizinga.

3.4. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list RCG” 65/01, 80/04 i „Sl. list CG”, br. 40/08, br. 86/09, br. 40/11 i br. 14/12). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u iskazu o finansijskoj poziciji uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8 i 9 za usklađivanje prihoda i članovi 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Porezi i doprinosi (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema iskazu o finansijskoj poziciji, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum iskaza o finansijskoj poziciji se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.5. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Iskazu o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac, sredstva kod Centralne banke Crne Gore, uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu.

3.6. Krediti

Odobreni krediti evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Kreditni su iskazani u iskazu o finansijskoj poziciji u visini odobrenog plasmana, umanjenog za otplaćenu glavnice i obezvrjeđenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koju je propisala Centralna banka Crne Gore, koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 64/09, 87/09, 66/10, 70/10 i 2/12) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku, način obračuna i suspendovanja nenaplaćene kamate i način utvrđivanja minimalnih rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Bilansnu aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Na osnovu navedene Odluke, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) – sa podkategorijama B1 i B2 u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka ali koje zahtijevaju posebnu pažnju jer bi potencijalni rizik, ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate
- kategorija C (substandardna aktiva) – sa podkategorijama C1, C2, C3 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu
- kategorija D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna
- kategorija E (gubitak) – u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

Iznos rezerve za potencijalne gubitke nije predviđen za plasmane Banke klasifikovane u kategoriju A. Procjenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 3% na plasmane klasifikovane u kategoriju B, od 15% do 50% na plasmane kategorije C, 75% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore suspenduje se obračunata nenaplaćena kamata i ne vrši dalji obračun kamate na nekvalitetnu aktivu, izuzev ukoliko je nekvalitetna aktiva obezbijedena kvalitetnim sredstvima obezbjeđenja i nalazi se u procesu naplate, uz očekivanje da će se povraćaj aktive ostvariti u razumnom vremenskom roku koji u principu nije duži od tri mjeseca. Ukoliko Banka obustavi obračun kamate na nekvalitetnu aktivu, dužna je da dalji obračun kamate po istom osnovu vodi u vanbilansnim evidencijama i da u postupku klasifikacije, obračunatu kamatu klasifikuje u kategoriju E. Odlukom je takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao "otpisani krediti".

Shodno Odluci, rezerva za gubitke po stavkama aktive obračunava se na osnovu knjigovodstvene vrijednosti uz prethodno oduzimanje odbitnih stavki sredstava obezbjeđenja po osnovu:

- novčanog depozita,
- neopozive garancije Vlade Crne Gore i
- neopozivih garancija zemalja ili centralnih banaka zemalja OECD-a, banaka sa rejtingom boljim od BBB+, utvrđenim od rejting agencije Standard & Poor's, odnosno ekvivalentnim rejtingom drugih međunarodno priznatih rejting agencija i pravnih lica čije poslovanje kontroliše Centralna banka Crne Gore.

U skladu sa izmjenama i dopunama navedenih odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, Banka je primjenila sljedeće procenatne i dane kašnjenja po kategorijama rizičnosti:

	Na dan 31. decembra 2012. godine		Na dan 31. decembra 2011. godine	
Kategorija rizika	% rezervisanja	Dani kašnjenja	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	0%	<30	0%	<30
B	3%	31-90	3%	31-90
C1	15%	91-150	15%	91-150
C2	30%	151-210	30%	151-210
C3	50%	211-270	50%	211-270
D	75%	271-365	75%	271-365
E	100%	>365	100%	>365

3.8. Hartije od vrijednosti koje se drže do roka dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplata i fiksnim dospjećem, i za koja rukovodstvo Banke ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ove hartije od vrijednosti su priznate po amortizovanoj vrijednosti umanjenom za procijenjene gubitke po osnovu obezvrjeđenja. Ukoliko Banka prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

3.9. Hartije od vrijednosti kojima se trguje

Hartije od vrijednosti kojima se trguje predstavljaju hartije od vrijednosti koje se drže radi ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom roku. Hartije od vrijednosti kojima se trguje čine akcije zatvorenog investicionog fonda i investicione jedinice otvorenog investicionog fonda namijenjene trgovanju, a koje se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, dok se na dan bilansa naknadno vrednuju po tržišnoj (fer) vrijednosti. Svi realizovani i nerealizovani dobiti po osnovu prodaje, odnosno promjene tržišne vrijednosti ovih hartija od vrijednosti se iskazuju u okviru iskaza o ukupnom rezultatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Ulaganja u kapital zavisnih i povezanih pravnih lica i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Ulaganja u vlasničke finansijske instrumente, koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti, priznaju se po trošku ulaganja (nabavnoj vrijednosti), umanjenom za eventualno obezvrjeđenje koje odražava smanjenje vrijednosti usljed nastalih gubitaka u poslovanju pravnog lica.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju hartije od vrijednosti koje nije moguće klasifikovati kao finansijska sredstva kojima se trguje ni kao finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća i sastoje se od ulaganja u kapital drugih pravnih lica. Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije trajno obezvrjeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjí vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u iskazu o ukupnom rezultatu.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju koje se ne kotiraju na berzi, vrednovane su po tržišnoj vrijednosti osim kada su okolnosti takve da se fer vrijednost ne može pouzdano odrediti. U tom slučaju, vrednovanje se vrši po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

3.11. Poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva su na dan 31. decembra 2012. godine iskazani po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se poslovni prostor i ostala fiksna aktiva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

Građevinski objekti	2%
Kompjuteri	30%
Namještaj i oprema	7% - 20%
Nematerijalna ulaganja	20% - 33%

Obračun amortizacije počinje kada se sredstva stave u upotrebu. Nije bilo promjena u stopama amortizacije u odnosu na uporednu izvještajnu godinu.

3.12. Obezvrjeđenje materijalne i nematerijalne imovine

Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrjeđeno, nadoknadi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrijednosti.

Gubitak po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti imovine priznaje se kao rashod tekućeg perioda i iskazuje se u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako naknadno dođe do situacije da gubitak zbog obezvrjeđenja priznat u ranijim godinama ne postoji ili se smanjio, vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njegovoj nadoknadiivoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstava.

Rukovodstvo Banke smatra da ukupna vrijednost materijalne i nematerijalne imovine sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine nije precijenjena.

3.13. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima važeću zakonsku ili izvedenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada postoji velika vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv sredstava i kada je iznos obaveza pouzdano procijenjen.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Naknade zaposlenima

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primijenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenu aktuarskim odmjerenjem, sa sljedećim pretpostavkama: diskontna stopa 10%, rast zarada 3%, stopa fluktuacije zaposlenih 5% (2011: diskontna stopa 10%, rast zarada 5%, stopa fluktuacije zaposlenih 5%).

3.15. Finansijske obaveze – Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Obaveze za kredite se naknadno iskazuju po amortizovanoj cijeni; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenoj za troškove transakcije) i vrijednosti otplata, priznaju se u iskazu o ukupnom rezultatu u periodu korišćenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.16. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni računovodstveni standard 32 „Finansijski instrumenti: Objelodanjivanje i prikazivanje“ predviđa objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske iskaze. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI. Po mišljenju rukovodstva, iznosi objelodanjeni u finansijskim Iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja. Za iznos identifikovanih procijenjenih rizika da knjigovodstvena vrijednost neće biti realizovana, vrši se obezvrjeđenje vrijednosti na osnovu odluke rukovodstva Banke.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) Prihodi od kamata

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Kreditni:		
- državnim organizacijama	199	73
- privrednim društvima	6,470	5,789
- fizičkim licima	3,474	3,817
	10,143	9,679
Depoziti kod		
- finansijskih institucija	48	80
- banaka u zemlji	160	53
- Centralne banke	24	33
- inostranih banaka	205	240
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja (Blagajnički zapisi)	147	102
	10,727	10,187

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

b) Rashodi kamata

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Rashodi kamata po depozitima:		
- finansijskih institucija	6	26
- osiguravajuća društva	45	53
- državnih organizacija	330	423
- privrednim društvima	689	831
- fizičkih lica	3,166	3,021
	<u>4,236</u>	<u>4,354</u>
Rashodi kamata po pozajmicama:		
- lizing preduzeća	-	1
- domaće finansijske institucije	578	100
- međunarodne finansijske institucije	183	622
	<u>4,997</u>	<u>5,077</u>

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE

a) Struktura prihoda i rashoda po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti i rezervisanja

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Neto rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- kredita i poslova lizinga	711	1,795
- kamata naknada	369	374
- vanbilansne aktive	60	(2)
- beneficija zaposlenih (napomena 20)	115	25
- ostalo	5	4
	<u>1,260</u>	<u>2,196</u>

b) Promjene na računima obezvrjeđenja vrijednosti i rezervisanja

	Kredit i poslovi lizinga (napomena 11)	Kamate i naknade (napomena 16)	Vanbilansna evidencija (napomena 24)	Ukupno
Stanje 1. januara 2011. godine	2,224	4	60	2,288
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	1,795	374	-	2,169
Ukidanje rezervisanja	-	-	(2)	(2)
Prenos u vanbilans	(1,937)	(361)	-	(2,298)
Stanje 31. decembra 2011. godine	<u>2,082</u>	<u>17</u>	<u>58</u>	<u>2,157</u>
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	711	369	60	1,140
Prenos u vanbilans	(540)	(369)	-	(909)
Stanje 31. decembra 2012. godine	<u>2,253</u>	<u>17</u>	<u>118</u>	<u>2,388</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

a) Prihodi od naknada

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Naknade po kreditima	524	594
Naknade po vanbilansnim poslovima	129	112
Naknade za usluge platnog prometa	1,435	1,508
Naknade po poslovima sa kreditnim karticama	2,427	999
Ostale naknade i provizije	287	250
	<u>4,802</u>	<u>3,463</u>

b) Rashodi naknada

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Naknade Centralnoj banci	280	287
Naknade za usluge platnog prometa	36	29
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	525	431
Naknade po kreditima	836	250
Ostale naknade i provizije	23	45
	<u>1,700</u>	<u>1,042</u>

7. OSTALI PRIHODI, neto

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Kapitalna dobit ostvarena od prodaje hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	3,631
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti kojima se trguje (napomena 15)	778	(114)
Nerealizovane kursne razlike, neto	3	(96)
Realizovane kursne razlike, neto	138	110
Naplaćena otpisana potraživanja	467	353
Ostali prihodi	166	146
	<u>1,552</u>	<u>4,030</u>

Banka je prodala svoj cjelokupan udio od 26.6% u Invest banci Montenegro a.d., Podgorica Atlas grupi d.o.o., Podgorica 18. novembra 2011. i 21. decembra 2011. godine za iznos od EUR 5,405 hiljada i ostvarila kapitalnu dobit u iznosu EUR 3,631 hiljade po posljednjoj cijeni formiranoj na Montenegro berzi na navedene datume prodaje (napomena 15).

Neto dobitak po osnovu svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti kojima se trguje u iznosu od EUR 778 hiljada (napomena 15) odnosi se na efekte naknadnog vrijednovanja akcija i investicionih jedinica zatvorenog i otvorenog investicionog fonda - Fond zajedničkog ulaganja Atlasmont a.d., Podgorica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

8. OPŠTI TROŠKOVI

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Neto zarade	2,199	2,080
Porezi i doprinosi na zarade	1,481	1,429
Naknade članovima Odbora direktora i odbora za reviziju (bruto) (napomena 25)	58	72
Naknade po osnovu ugovora o djelu (bruto)	82	63
Troškovi službenih putovanja	66	57
Troškovi zakupa	345	348
Troškovi čuvanja prostorija	224	227
Troškovi tekućeg održavanja:		
- poslovnog prostora i fiksne aktive	246	231
- nematerijalnih ulaganja	275	247
Troškovi amortizacije:		
- poslovni prostor i ostala fiksna aktiva (napomena 13)	381	489
- nematerijalnih ulaganja (napomena 16)	304	282
Troškovi osiguranja	49	49
Troškovi energije, goriva i ostali komunalni troškovi	204	204
Ostali troškovi poslovnog prostora i fiksne aktive	65	54
Troškovi reklame	369	371
Usluge telekomunikacija, interneta i poštarine	1,241	1,029
Kancelarijski materijal	126	118
Stručne usluge	241	289
Troškovi sponzorstva	44	29
Troškovi reprezentacije	180	100
Pretplate i članarine	30	28
Ostali porezi i doprinosi	48	54
Troškovi konsultanata i intelektualnih usluga	90	24
Troškovi predstavnništva u Beogradu, Moskvi i na Kipru	198	189
Troškovi usluga prevoza	71	59
Troškovi izrade platnih kartica	37	133
Ostali troškovi	143	254
	8,797	8,509

9. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2012.	2011.
Porez na dobit	40	325
Tekući potez iz predhodnog perioda	-	50
Gubitak od kreiranja odloženih poreskih obaveza	6	12
	46	387

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

9. POREZ NA DOBIT (nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u iskazu o ukupnom rezultatu i proizvoda rezultata prije oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama EUR	
	Godina koja se završava 31. decembra 2012.	2011.
Dobit prije oporezivanja	318	828
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	29	75
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	12	2
Kapitalni dobiti tekuće godine	-	325
Ostala usaglašavanja	5	(15)
Poreski efekat na iskaz o ukupnom rezultatu	<u>46</u>	<u>387</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	14.47%	46.74%

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 68 hiljada (napomena 20) odnose se na oporezive privremene razlike između poreske osnovice po kojoj se poslovni prostor i ostala fiksna aktiva priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim Iskazima Banke.

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	2,936	3,164
- u stranoj valuti	282	231
Žiro račun	2,569	1,634
Korespodentni računi kod inostranih banaka	24,285	10,441
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	9,227	9,231
Namjenski depoziti - VISA i Master Card	1,038	811
Depoziti kod ostalih finansijskih institucija u inostranstvu	931	1,926
Oročeni depoziti:		
- kod banaka u zemlji	5,400	5,400
- kod banaka u inostranstvu	20,336	12,300
Ostala novčana sredstva	182	237
	<u>67,186</u>	<u>45,375</u>

Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 20,336 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 12,300 hiljada) i odnose se na sredstva koja je Banka oročavala kod ino banaka na period do 3 mjeseca uz godišnju kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 0.2% do 1.5%.

Obavezna rezerva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine predstavlja minimum izdvojenih depozita u skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore na koju se odnosi Odluka o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore ("Sl. list CG", br 35/11 i 22/12). U skladu sa navedenim, banke obračunavaju obaveznu rezervu na depozite po vidjenju i oročene depozite.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA (nastavak)

Računi depozita kod depozitnih institucija u Crnoj Gori u iznosu od EUR 9,227 hiljada (u 2011. godini EUR 9,231 hiljada) se odnose na obaveznu rezervu koja se izdvaja po stopi od 9,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana i 8,5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa od 9,5%.

Banka može do 35% obavezne rezerve izdvojiti i držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Na 15% sredstava obavezne rezerve Centralna banka plaća Banci mjesečno naknadu obračunatu po stopi od 1% na godišnjem nivou, do osmog u mjesecu za prethodni mjesec.

11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	3,179	1,229
- privredna društva u državnom vlasništvu	27	102
- zaposleni	1	1
- fizička lica	6,086	4,678
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	15,071	17,681
- privredna društva u državnom vlasništvu	-	113
- finansijske institucije		
- zaposleni	7	19
- fizička lica	7,323	8,229
Dugoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	59,779	58,550
- privredna društva u državnom vlasništvu	3,464	3,357
- fizička lica	19,049	22,408
- zaposleni	862	966
	114,848	117,333
Rezerve za kreditne gubitke (napomena 5b)	(2,253)	(2,082)
	112,595	115,251

Banka fizičkim licima odobrava različite vrste namjenskih i nenamjenskih kredita:

- gotovinski nenamjenski krediti, na period od 6 do 60 mjeseci, po nominalnim kamatnim stopama od 10.50% do 12.50% na godišnjem nivou;
- refinansirajući krediti, na period od 6 do 60 mjeseci, po nominalnim kamatnim stopama od 10.50% do 12.50% na godišnjem nivou;
- krediti za penzionere, na period do 15 mjeseci, po nominalnoj kamatnoj stopi od 10% na godišnjem nivou;
- krediti za notare, na period do 12 mjeseci, po nominalnoj kamatnoj stopi od 9.30% na godišnjem nivou;
- krediti „novogodišnje iznenađenje”, na period do 60 mjeseci, po nominalnoj kamatnoj stopi od 10.50% na godišnjem nivou;
- namjenski potrošački krediti: studentski, auto krediti, poljoprivredni, turistički i drugi potrošački krediti, na period do 60 mjeseci, po nominalnim kamatnim stopama od 2% do 13.50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od vrste kredita.

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravaju se po nominalnim kamatnim stopama od 8.00% do 11.50% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti pravnim licima za obrtna sredstva odobravaju se na period do 5 godina, po nominalnim kamatnim stopama od 8% do 11.50% na godišnjem nivou. Krediti za finansiranje investicionih projekata odobravaju se na period do 24 do 60 mjeseci, uključujući grejs period od 12 mjeseci, po kamatnim stopama u rasponu od 8.00% do 11.50% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA (nastavak)

Na kratkoročne i dugoročne kredite obezbijeđene novčanim depozitom Banka obračunava kamatu po stopi koja je jednaka kamatnoj stopi na depozit plus 2% na godišnjem nivou, dok u isto vrijeme na depozit plaća pasivnu kamatu.

Krediti bankama u zemlji odobravaju se po nominalnoj kamatnoj stopi do 8.00% na godišnjem nivou.

U saradnji sa Evropskom investicionom bankom (EIB), Banka odobrava:

- dugoročne investicione kredite (proizvodnja, poljoprivreda i proizvodnja hrane, turizam i ugostiteljstvo i usluge) na period do 6 do 8 godina uz grejs od 1 do 2 godine sa nominalnom kamatnom stopom od 6.00% do 6.50% na godišnjem nivou
- i kredite za finansiranje trajnih obrtnih sredstava na period do 5 godina uz grejs period do 1 godine, sa nominalnom kamatnom stopom od 6.50% na godišnjem nivou

U saradnji sa Investiciono – razvojnim Fondom Crne Gore Banka odobrava kredite po nominalnoj kamatnoj stopi od 6.50% do 7.50%.

Evropska investiciona banka (EIB) finansira kredite odobrene lokalnim upravama, Direkciji javnih radova, privatnim i javnim preduzećima, za infrastrukturne ekološke projekte i projekte obnovljivih izvora energije, na period do 10 godina sa grejsom od 2 godine, uz nominalnu kamatnu stopu od 6% na godišnjem nivou.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim dijelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore.

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Poljoprivreda, lov i ribolov	1,348	960
Rudarstvo	3,847	3,700
Energetika	184	500
Građevinarstvo	6,335	6,457
Trgovina	21,366	22,956
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	24,034	21,629
Transport, skladištenje, PTT komunikacije	1,088	1,333
Finansije	5,075	6,512
Trgovina nekretninama	723	603
Administracija, druge javne usluge	6,638	5,720
Stanovništvo	33,328	36,299
Ostalo	10,882	10,664
	114,848	117,333

12. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPJEĆA

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka raspolaže sa 49,929 blagajničkih zapisa Vlade Crne Gore čija ukupna nominalna vrijednost iznosi EUR 4,993 hiljade (2011. godine: EUR 3,100 hiljada). Zapisi su emitovani u junu, avgustu i oktobru 2012. godine, sa rokom dospjeća od 182 dana, uz kamatnu stopu od 3.70% do 4.90% na godišnjem nivou.

U skladu sa Članom 6. Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore ("Sl. list CG", br 35/11 i 22/12), Banka može do 35% obavezne rezerve držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora. Banka je na dan 31. decembra 2012. godine izdvojila EUR 4,968 hiljada obavezne rezerve u blagajničkim zapisima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

13. POSLOVNI PROSTOR I OSTALA FIKSNA AKTIVA

	U hiljadama EUR			
	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2011. godine	3,915	3,022	90	7,027
Povećanja	-	-	649	649
Prenosi (napomena 16)	-	242	(342)	(100)
Otuđenja i rashodovanja	-	(22)	-	(22)
Stanje, 31. decembra 2011. godine	3,915	3,242	397	7,554
Povećanja	-	-	236	236
Prenosi (napomena 16)	-	109	(216)	(107)
Otuđenja i rashodovanja	-	(98)	-	(98)
Stanje, 31. decembra 2012. godine	3,915	3,253	417	7,585
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2011. godine	483	2,055	-	2,538
Amortizacija (napomena 8)	79	410	-	489
Otuđenja i rashodovanja	-	(22)	-	(22)
Stanje, 31. decembra 2011. godine	562	2,443	-	3,005
Amortizacija (napomena 8)	78	303	-	381
Otuđenja i rashodovanja	-	(97)	-	(97)
Stanje, 31. decembra 2012. godine	640	2,649	-	3,289
Neotpisana vrijednost na dan:				
- 31. decembra 2012. godine	<u>3,275</u>	<u>604</u>	<u>417</u>	<u>4,296</u>
- 31. decembra 2011. godine	<u>3,353</u>	<u>799</u>	<u>397</u>	<u>4,549</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Banka posjeduje vlasničke listove za sve građevinske objekte koje su u njenom vlasništvu.

14. STEČENA AKTIVA

Stečena aktiva u iznosu od EUR 1,943 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine, u cjelini se odnosi na naplatu potraživanja nekretninama iz fiducijarnog prava. U toku 2012. godine Banka je stekla nove nekretnina po navedenom osnovu u iznosu EUR 295 hiljada, dok je u istom periodu zabilježeno smanjenje vrijednosti određenih stečenih sredstava u iznosu od EUR 36 hiljada.

Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva („Sl. list CG” br. 24/2009, 66/2010 i 58/2011), propisano je da iznos ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva koji prelazi 40% sopstvenih sredstava banka tretira kao odbitnu stavku pri izračunavanju ukupnog iznosa sopstvenih sredstava banke. Ulaganjima u nepokretnosti ne smatra se sticanje nepokretnosti u zamjenu za potraživanja u postupku restrukturiranja problematičnog duga, u stečajnom postupku, postupku likvidacije, ili u postupku izvršenja radi namirenja potraživanja banke, ukoliko od dana sticanja nepokretnosti nije prošlo više od tri godine. Propisima Centralne banke Crne Gore nije propisan rok u kome Banka mora da proda sredstva stečena naplatom potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

14. STEČENA AKTIVA (nastavak)

Opis	Površina u m ²	U hiljadama EUR	
		Vrijednost	Datum sticanja
Ulcinj – zemljište	3,514.00	279	28.11.2011.
Ulcinj – zemljište	19,422.00	152	28.12.2010.
Berane – poslovna zgrada	921.00	141	30.11.2009.
Podgorica - zemljište	8,655.00	114	25.06.2007.
Ulcinj - zemljište	1,958.00	108	14.02.2011.
Podgorica - stan	72.00	107	10.10.2011.
Herceg Novi - zemljište	1,240.00	106	25.08.2010.
Podgorica - stan	90.00	83	18.04.2011.
Berane - zemljište	4,918.00	66	17.01.2011.
Žabljak – kuća sa dvorištem	182.00	64	31.10.2012.
Ostalo		723	
Ukupno		1,943	

15. ULAGANJA U KAPITAL DRUGIH PRAVNIH LICA I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJIMA SE TRGUJE

	% učešća	U hiljadama EUR	
		31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Ulaganja u kapital zavisnih i pridruženih pravnih lica:			
- Atlas bank Ltd., Moskva- Ruska Federacija	100%	5,727	5,727
- Atlascapital Financial Services Limited, Nicosia	21.56%	1,078	1,078
- Atlas Life a.d., Podgorica	30.92%	804	654
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica:			
- Fond zajedničkog ulaganja Atlasmont a.d., Podgorica – prije podjele fonda	-	-	425
- Fond zajedničkog ulaganja Atlasmont a.d., Podgorica – otvoreni fond	3.22%	693	-
- Fond zajedničkog ulaganja Atlasmont a.d., Podgorica – zatvoreni fond	3.22%	512	-
- Montenegroexpress a.d., Budva	4.12%	182	74
- Montenegro berza a.d., Podgorica	5.74%	108	108
- Univerzitet Mediteran	8.04%	8	8
- Meljine kompleks d.o.o., Herceg Novi	0.5%	126	126
- Ostala ulaganja		1	1
		9,239	8,201

Banka je 30. novembra 2007. godine osnovala banku u Moskvi pod nazivom Atlas bank Ltd., Moskva čiji je osnivački kapital iznosio EUR 5,727 hiljada. Atlas bank Ltd., Moskva je dobila licencu za rad od strane Centralne banke Ruske Federacije 17. oktobra 2007. godine i 100% je u vlasništvu Banke. Nakon osnivanja Atlas bank Ltd., Moskva, Odbor direktora Banke je na sjednici održanoj 30. decembra 2009. godine donio Odluku o ukidanju predstavništva u Moskvi koje je 31. januara 2010. godine zvanično prestalo sa radom.

Odlukom o osnivanju Društva za životno osiguranje Atlas Life a.d., Podgorica od 30. aprila 2007. godine i emisijom akcija putem zatvorene ponude emitenta od 30. jula 2008. godine, Banka je stekla ukupno 50,000 akcija nominalne vrijednosti EUR 10 po akciji. U toku 2012. godine izvršena je dokapitalizacija društva za životno osiguranje Atlas Life a.d., Podgorica u kom je Banka učestvovala u iznosu od EUR 150 hiljada, kupovinom 15,000 akcija. Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka posjeduje ukupno 80,400 akcija što iznosi 30.92% učešća u kapitalu navedenog društva (2011: 27.83%).

Dana 31. decembra 2010. godine izvršeno je spajanje dvije crnogorske berze, pripajanjem NEX Montenegro berze a.d., Podgorica Montenegroberzi a.d., Podgorica. Nakon navedene statusne promjene, Banci je pripalo 181 akcija Montenegroberze a.d., Podgorica nominalne vrijednosti EUR 600 po akciji, što ukupno iznosi EUR 108 hiljada odnosno 5.74% učešća u kapitalu navedenog privrednog društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

15. ULAGANJA U KAPITAL DRUGIH PRAVNIH LICA (nastavak)

Banka na dan 31. decembra 2012. godine posjeduje hartije od vrijednosti Fonda zajedničkog ulaganja Atlas Mont u ukupnoj vrijednosti od EUR 1,205 hiljada. Usvajanjem nove regulative tokom 2012. godine imovina fondova podijeljena je na akcije zatvorenog fonda i investicione jedinice otvorenog fonda. Banka u svom vlasništvu na dan bilansa posjeduje akcije zatvorenog investicionog fonda u vrijednosti od EUR 512 hiljada, i investicionih jedinica otvorenog investicionog fonda u vrijednosti od EUR 693 hiljade (u 2011. godini prije podjele na investicione jedinice i akcije otvorenog i zatvorenog fonda, vrijednost akcija je iznosila EUR 425 hiljada). Obzirom da je Banka navedene investicione jedinice i akcije, nastale podjelom investicionog fonda na otvoreni i zatvoreni, inicijalno priznala kao hartije od vrijednosti kojima se trguje, efekat naknadnog vrednovanja predmetnih hartija od vrijednosti, iskazan u iskazu o ukupnom rezultatu Banke na dan 31. decembar 2012. godine, iznosi EUR 778 (napomena 7).

Banka je na dan 31. decembra 2010. godine posjedovala 32,392 običnih akcija Invest banke Montenegro a.d., Podgorica na osnovu kojih je imala 26.64% učešća u kapitalu i 6,217 povlašćenih akcija Invest banke Montenegro a.d., Podgorica. Banka je krajem 2011. godine prodala sve akcije Atlas Grupi d.o.o., Podgorica i ostvarila kapitalnu dobit u iznosu EUR 3,631 hiljade po posljednjoj cijeni formiranoj na Montenegro berzi na navedene datume prodaje (napomena 7).

16. OSTALA AKTIVA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Potraživanja za kamate i naknade	1,010	551
Razgraničeni prihodi po osnovu kamata	383	338
Nematerijalna ulaganja	387	584
Unaprijed plaćeni ostali troškovi	16	16
Potraživanja po osnovu prodaje obveznica (napomena 25)	1,217	1,217
Potraživanja od dužnika u postupku reorganizacije	155	155
Ostala potraživanja	614	340
	<u>3,782</u>	<u>3,201</u>
Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu:		
- kamate i naknade (napomena 5b)	<u>(17)</u>	<u>(17)</u>
	<u>3,765</u>	<u>3,184</u>

Potraživanja po osnovu prodaje obveznica u iznosu od EUR 1,217 hiljada, se odnose na prodaju 3,920,762 obveznica restitucije oznake FO02, nominalne vrijednosti EUR 1 Atlas Cap d.o.o., Podgorica. Atlas Cap d.o.o., Podgorica je, kao član Konzorcijuma, navedene obveznice iskoristio za kupovinu Civilno vojne medicinske ustanove "Meljine" - Herceg Novi. U skladu sa Protokolom kojim se regulišu međusobna prava i obaveze članica Konzorcijuma i u skladu sa Aneksom III Protokola, navedena potraživanja dospijevaju 31. decembra 2013. godine i Banka obračunava kamatu u iznosu 2% na godišnjem nivou.

Potraživanja od dužnika u postupku reorganizacije sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine u iznosu EUR 155 hiljada odnose se na potraživanja od Fabrike Elektroda „Piva“ a.d., Plužine koja je u postupku reorganizacije zbog čega je Banka sa navedenim dužnikom usaglasila dinamiku naplate potraživanja kojom posljednja rata dospijeva 31. decembra 2014. godine. Instrument obezbjeđenja urednog vraćanja potraživanja po navedenom osnovu predstavlja garancija Investiciono razvojnog fonda Crne Gore a.d., Podgorica koji je u državnom vlasništvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

16. OSTALA AKTIVA (nastavak)

Promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2011. i 2012. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	2012.	2011.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. Januara	1,622	1,522
Prenosi sa investicija u toku (napomena 13)	107	100
Stanje, 31. Decembra	<u>1,729</u>	<u>1,622</u>
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. Januara	1,038	756
Amortizacija (napomena 8)	304	282
Stanje, 31. Decembra	<u>1,342</u>	<u>1,038</u>
Neotpisana vrijednost na dan:		
- 31. decembra	<u>387</u>	<u>584</u>
- 1. Januara	<u>584</u>	<u>766</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, nematerijalna ulaganja u iznosu EUR 387 hiljada se odnose na ulaganja u softver za elektronsko bankarstvo u iznosu EUR 209 hiljada i licencu za Windows u iznosu EUR 178 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

17. DEPOZITI

	31. decembar 2012.	U hiljadama EUR 31. decembar 2011.
Depoziti po viđenju:		
- Vlada CG	734	687
- finansijske institucije	1,126	795
- privredna društva u privatnom vlasništvu	18,411	12,941
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom i javna preduzeća	4,411	2,812
- opštine	1,443	2,329
- fondovi	842	1,200
- banke	277	197
- inostrana preduzeća	11,549	3,112
- fizička lica	24,614	20,866
- neprofitne organizacije	1,118	1,131
- preduzetnici	654	604
- osiguravajuća društva	46	57
- ostali	2,765	776
	<u>67,990</u>	<u>47,507</u>
Kratkoročni depoziti:		
- Vlada CG	606	706
- finansijske institucije	50	100
- privredna društva u privatnom vlasništvu	3,840	4,732
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom i javna preduzeća	3,626	3,611
- opštine	335	121
- fondovi	1,600	2,100
- banke	100	-
- inostrana preduzeća	6,048	7,330
- fizička lica	49,545	44,498
- neprofitne organizacije	70	128
- preduzetnici	100	100
- osiguravajuća društva	735	600
- ostali	614	1,093
	<u>67,269</u>	<u>65,119</u>
Dugoročni depoziti:		
- Vlada CG	204	258
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom i javna preduzeća	27	2
- privredna društva u privatnom vlasništvu	4,669	6,471
- opštine	21	-
- fondovi	672	672
- neprofitne organizacije	-	30
- banke	50	50
- inostrana preduzeća	1,522	1,522
- fizička lica	9,445	5,732
- preduzetnici	23	22
- osiguravajuća društva	241	161
- ostali	72	63
	<u>16,946</u>	<u>14,983</u>
	<u>152,205</u>	<u>127,609</u>

Depoziti stanovništva po viđenju u EUR su deponovani po kamatnoj stopi od 0.50% na godišnjem nivou, a depoziti po viđenju u ostalim valutama po kamatnoj stopi od 0.25%.

Na kratkoročno oročene depozite fizičkih lica u EUR Banka obračunava kamatu po stopi od 2.00% do 4.50% na godišnjem nivou u zavisnosti od perioda oročavanja. Na dugoročne depozite fizičkih lica u EUR obračunava se kamata po stopi od 5.50% do 6.00% na godišnjem nivou.

Banka fizičkim licima nudi poseban vid štednje sa isplatom kamate unaprijed. Na depozite oročene do jedne godine kamatne stope kreću se u rasponu od 2.00% do 4.00%, odnosno 5.20% za depozite oročene na period od preko godinu dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

17. DEPOZITI (nastavak)

Na depozite pravnih lica po viđenju Banka ne obračunava kamatu, tj. isti su nekamatonosni.

Kratkoročni depoziti pravnih lica u EUR su deponovani po kamatnim stopama u rasponu od 3.50% do 4.50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja. Dugoročni depoziti pravnih lica su deponovani uz kamatnu stopu od 6.00% na godišnjem nivou. Kratkoročni depoziti pravnih lica u drugim valutama oročeni su po kamatnim stopama od 0.4% do 0.9%, a dugoročni po stopama od 0.9%, odnosno 1.5%, zavisno od valute.

18. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA I POZAJMICAMA

	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2012.	U hiljadama EUR 31. decembar 2011.
Kratkoročne obaveze po osnovu pozajmica:				
- Tekuća dospjeća po osnovu dugoročne pozajmice od Investiciono – razvojnog fonda Republike Crne Gore	5 - 10	1% - 4%	718	-
- Tekuća dospjeća po osnovu dugoročnog kredita od Evropske investicione banke	10 - 12	2.89% - 3.77%	1,614	-
- Tekuće dospjeće obaveza po osnovu lizinga - NLB leasing d.o.o., Podgorica	5	7 - 8.15%	-	18
Ukupno kratkoročne obaveze			2,332	18
Dugoročni krediti:				
- Evropska investiciona banka	10 - 12	2.89% - 3.77%	17,397	20,000
Ukupno dugoročne obaveze			19,729	20,018

Sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci po osnovu dugoročnog kredita u iznosu EUR 19,011 hiljada (31. decembar 2011. godine: 20,000 hiljada). Kredit je odobren za podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori i otplaćuje se u polugodišnjim anuitetima. Sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih obaveza predstavlja garancija Vlade Crne Gore.

19. OBAVEZE PREMA VLADI

Obaveze prema Vladi Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 2,014 hiljada (31. decembra 2011: EUR 3,430 hiljada) odnose se dugoročne kredite odobrene Banci od strane Fonda za razvoj Crne Gore a.d., Podgorica (u daljem tekstu „Fond“) za kofinansiranje malih i srednjih preduzeća, na period od 5 do 10 godina, uz kamatnu stopu koja se kreće od 1% do 4% na godišnjem nivou. Za svaki kredit koji Banka odobrava komitentima iz sredstava Fonda, zaključuje se poseban ugovor između Banke i Fonda, gdje su definisani i uslovi kredita koji će odobriti Banka komitent.

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka ima 39 kredita odobrenih iz sredstava Fonda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

20. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Obaveze za kamate	30	50
Dobavljači	216	186
Razgraničene kamate	1,205	1,109
Razgraničene naknade	603	695
Ostala razgraničenja	117	65
Odložene poreske obaveze (napomena 9c)	68	62
Ostale poreske obaveze	60	347
Komisijoni poslovi:		
- po osnovu kredita pravnih lica	6	7
- po osnovu kredita fizičkih lica	55	22
- po osnovu stare devizne štednje	75	170
Obaveze prema firmama u osnivanju	12	12
Obaveza za izdvojena sredstva za beneficije zaposlenih	131	25
Ostale obaveze	334	426
	2,912	3,176

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 131 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova od strane nezavisnog ovlaštenog aktuaru sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u skladu sa pravilima aktuarske matematike.

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na početku godine	25	81
Iskorišćeno u toku godine	(9)	(81)
Rezervisanja u toku godine (napomena 5)	115	25
	131	25

21. SUBORDINISANI DUG

Subordinisani dug sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu EUR 1,200 hiljada odobren je 7. jula 2011. godine od strane Hemagro East Limited Cyprus na period od 7 godina, uz godišnju kamatnu stopu koja iznosi 2% godišnje. Kredit se vraća u cjelosti na dan dospjeća sa pripadajućom kamatom. Ukoliko bi vraćanjem subordinisanog duga, po isteku perioda od 7 godina, iznos sopstvenih sredstava pao ispod nivoa propisanog Odlukama Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima kapitala banke, rok će se produžiti sve dok Banka ne bude u mogućnosti da izmiri obavezu. U skladu sa navedenim, Banka ni u kom obliku ne garantuje otplatu duga. U slučaju stečaja, odnosno likvidacije Banke, dug je podređen drugim obavezama i isplaćuje se tek nakon podmirenja obaveza Banke prema drugim povjericima.

Pored navedenog, Banka ne može vratiti, niti otkupiti dug prije roka dospjeća izuzev u slučaju pretvaranja subordinisanog duga u akcije, isključujući kumulativne povlašćene akcije i u drugim slučajevima, uz saglasnost Centralne banke Crne Gore, ako isplata duga ne pogoršava pokazatelje adekvatnosti kapitala Banke.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Sl. list CG", br. 60/2008, 41/2009 i 38/2011), subordinisani krediti se uključuju u dopunski kapital prilikom obračuna koeficijenta solventnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2012. godine

22. AKCIJSKI KAPITAL

Akcijski kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine čini 36,518 običnih akcija, odnosno 10,000 prioritetnih akcija, nominalne vrijednosti EUR 500. Zakon o bankama („Sl. list CG” br. 17/2008, 44/2010 i 40/2011) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5,000 hiljada. Na dan 31. decembra 2012. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

Osnovna zarada po akciji je izračunata tako što je godišnja neto dobit ili gubitak, koji može da se pripíše vlasnicima običnih akcija Banke, podijeli ponderisanim prosječnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda. Obzirom da je Banka izdala i prioritetne akcije, umjesto neto dobiti ili gubitka, Banka izračunava iznos dobiti odnosno gubitka koji se može pripisati običnim akcionarima (deo neto dobiti odnosno gubitka koji se dobija oduzimanjem preferencijalnih dividendi od neto dobiti odnosno gubitka).

Banka nije imala finansijske instrumente koji nose pravo konverzije u kapital Banke. Skupština akcionara Banke nije deklarirala dividende za vlasnike običnih akcija u toku 2012. i 2011. godine.

Zarada po običnoj akciji na dan 31. decembra iznosi:

	<u>31. decembar 2012.</u>	<u>31. decembar 2011.</u>
Neto dobit u hiljadama EUR	272	441
Iznos prioritetnih dividendi u hiljadama EUR	(394)	(306)
Neto dobit /(gubitak) u hiljadama EUR	(122)	135
Ponderisani prosječni broj običnih akcija	<u>36,518</u>	<u>36,518</u>
Dobit /(Gubitak) po akciji u EUR	<u>-</u>	<u>3.6968</u>

Spisak akcionara, vlasnika običnih akcija Banke na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

<u>Naziv akcionara</u>	<u>31. decembar 2012.</u>			<u>31. decembar 2011.</u>		
	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama EUR</u>	<u>% učešća</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama EUR</u>	<u>% učešća</u>
Atlas capital Holding limited, Kipar	13,744	6,872	37.64	13,744	6,872	37.64
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica - zbirni kastodi račun	5,600	2,800	15.33	5,600	2,800	15.33
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica	706	353	1.93	706	353	1.93
Podravska banka a.d., Koprivnica – Hrvatska	3,376	1,688	9.24	3,376	1,688	9.24
Cerere S.P.A. Italia	3,374	1,687	9.24	3,374	1,687	9.24
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica - zbirni depozitarni Račun	2,284	1,142	6.25	2,284	1,142	6.25
Avaron Holdings LLC	1,636	818	4.48	1,636	818	4.48
Parmex Management LTD	1,532	766	4.20	1,532	766	4.20
Gorgoni Lorenzo	1,128	564	3.09	1,128	564	3.09
Gorgoni Mario	1,128	564	3.09	1,128	564	3.09
Gorgoni Paolo	1,124	562	3.08	1,124	562	3.08
Ostali akcionari	886	443	2.43	886	443	2.43
	<u>36,518</u>	<u>18,259</u>	<u>100.00</u>	<u>36,518</u>	<u>18,259</u>	<u>100.00</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

22. AKCIJSKI KAPITAL (nastavak)

Spisak akcionara, vlasnika prioritetnih akcija Banke na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv akcionara	31. decembar 2012.			31. decembar 2011.		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica - zbirni depozitarni Račun	3,764	1,882	37.64	3,764	1,882	37.64
Podravska banka a.d., Koprivnica – Hrvatska	570	285	5.70	570	285	5.70
Cerere S.P.A. Italia	370	185	3.70	370	185	3.70
Avaron Holdings LLC	300	150	3.00	300	150	3.00
Parmex Management LTD BVI	300	150	3.00	300	150	3.00
Radonjić Dragan	300	150	3.00	300	150	3.00
Vujović Arsenije	280	140	2.80	280	140	2.80
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica	234	117	2.34	234	117	2.34
Hipotekarna banka a.d., Podgorica - kastodi račun	202	101	2.02	202	101	2.02
Zetogradnja d.o.o. Podgorica	194	97	1.94	194	97	1.94
Apoteka Sveti Vrači	190	95	1.90	190	95	1.90
Dragašević Vuko	180	90	1.80	180	90	1.80
FZU MIG a.d., Podgorica	170	85	1.70	170	85	1.70
Pejović Ljiljana	150	75	1.50	150	75	1.50
Ostali akcionari	2,796	1,398	27.96	2,796	1,398	27.96
	<u>10,000</u>	<u>5,000</u>	<u>100.00</u>	<u>10,000</u>	<u>5,000</u>	<u>100.00</u>

Banka je dana 23. marta 2007. godine izvršila emisiju kumulativnih prioritetnih akcija. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara od 22. decembra 2006. godine, izvršeno je povećanje osnovnog kapitala Banke emisijom 10,000 prioritetnih kumulativnih akcija, nominalne vrijednosti EUR 500.

Akcije izdate ovom emisijom daju imaćima prioritetnih akcija sljedeća prava: pravo na kumulativnu dividendu, najmanje 7% godišnje od nominalne vrijednosti emisije akcija, prije isplate dividende vlasnicima običnih akcija; pravo pretvaranja ove klase akcija u obične akcije, pod uslovom da su izmirene sve obaveze prema vlasnicima prioritetnih akcija; pravo preče kupovine akcija u slučaju povećanja kapitala Banke novčanim ulozima i druga prava utvrđena Zakonom i Statutom Banke.

23. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009, 38/2011), na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 20,180 hiljada. Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, zakonske rezerve i neraspoređeni iznos dobiti iz prethodnih godina, umanjeni za iznos nematerijalne imovine i nerealizovanog gubitka po osnovu vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine.

Dopunski kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 6,200 hiljada i čine ga nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija i subordinisani dug.

Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose EUR 18,271 hiljada i predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke, dopunskog kapitala Banke i umanjenja po osnovu:

- direktnih ulaganja u drugu banku ili drugu kreditnu ili finansijsku instituciju u iznosu većem od 10% kapitala tih institucija u iznosu EUR 7,609 hiljada,
- ulaganje u subordinisani dug i hibridne instrumente druge banke ili druge kreditne ili finansijske institucije u kojoj Banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih institucija u iznosu EUR 500 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

23. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG (nastavak)

Rizikom ponderisana bilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 85,034 hiljade.

Rizikom ponderisane vanbilansne stavke, formirane u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2012. godine iznosi EUR 9,513 hiljada.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Sl.list CG", br.17/2008, 44/2010 i 40/2011), Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti izračunat od strane Banke, na dan 31. decembra 2012. godine, iznosi 11.19% (31. decembra 2011: 14.88%) i veći je od propisanog minimuma.

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa odnosima iz Zakona o bankama, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa odnosima koje propisuje Centralna banka Crne Gore. U skladu sa navedenom zakonskom regulativom, na dan 31. decembra 2012. godine Banka nije imala pokazatelja koji odstupaju od propisanih odnosa, izuzev odstupanja od propisanih limita kod sledećih pokazatelja: pokazatelj velike izloženosti prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica i pokazatelj ukupne izloženosti Banke prema pravnim licima koja su pod kontrolom lica prema kojima je izloženost limitirana. Naime, Banka potražuje, po osnovu kratkoročnih kamatonosnih depozita, od ABM Bank Ltd., Moskva i Invest banka Montenegro a.d., Podgorica EUR 12,250 hiljada (ovaj iznos je umanjen za EUR 500 hiljada po osnovu subordinisanog duga), odnosno EUR 5,400 hiljada. Obzirom da navedene izloženosti Banke nisu obezbijeđene kvalitetnim instrumentima obezbjeđenja koja se računaju kao odbitna stavka prilikom računanja ukupne izloženosti, izloženost Banke prema ABM Bank Ltd., Moskva i Invest banci Montenegro a.d., Podgorica predstavlja 67.05%, odnosno 29.56% sopstvenih sredstava Banke.

24. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Odobrene garancije:		
- plative	4,735	2,421
- činidbene	6,494	3,554
- neiskorišćeni krediti	7,064	7,445
	18,293	13,420
Druge vanbilansne pozicije:		
- akreditivi		
- komisioni krediti	843	1,030
- otpisani krediti	4,490	4,407
- otpisani trajni ulozci	788	788
- otpisana stečena aktiva	167	167
- otpisana kamata i naknada	1,172	1,003
- obezbjeđenje za plasirana sredstva	242,153	231,709
- ostalo	276	15
	249,889	239,119
	268,182	252,539

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka je procijenila rezervu za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama u iznosu od EUR 118 hiljada (napomena 5b). Banka nije imala obaveza po terminskim deviznim poslovima na dan 31. decembra 2012. godine.

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Zakonom o bankama („Sl. list CG“, br. 52/00, 32/02, 17/08, 44/10 i 40/11) je definisano da značajan uticaj na poslovanje Banke imaju lica koja postavljaju najmanje jednog predstavnika u Odbor direktora ili sličan organ, bilo kroz vlasništvo nad akcijama, na osnovu saglasnosti sa vlasnicima ili na bilo koji drugi način.

Transakcije sa povezanim licima čine transakcije sa članicama Atlas Grupe, akcionarima Banke, rukovodstvom i zaposlenima Banke. Sve transakcije sa povezanim licima iz redovnog poslovanja i njihove vrijednosti ne razlikuju se materijalno značajno od odredbi i uslova koji preovladavaju u transakcijama po tržišnim uslovima. Krajnji vlasnik Atlas grupe, čiji je Banka član, je gospodin Duško Knežević.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Pregled potraživanja od povezanih lica na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2012.	U hiljadama EUR 31. decembar 2011.
Potraživanja		
<i>Depoziti</i>		
Atlascapital Financial Services Limited, Kipar	930	1,926
Invest banka Montenegro a.d., Podgorica	5,400	5,400
ABM Bank Ltd., Moskva	12,750	12,300
	<u>19,080</u>	<u>19,626</u>
<i>Kredit</i>		
Atlas invest d.o.o., Podgorica	1,644	4,125
Univerzitet Mediteran, Podgorica	1,355	1,868
Atlas sistem d.o.o., Beograd	-	422
Jadranski Sajem a.d., Budva	1,500	1,500
DZU Atlasmont a.d., Podgorica	2,291	2,398
Fabrika vode Lipovo d.o.o., Kolašin	451	416
RTV Atlas d.o.o., Podgorica	436	289
Rekreaturs a.d., Budva	139	142
Montenegro Travel a.d., Budva	441	38
Atlas grupa d.o.o., Beograd	261	-
Atlas grupa d.o.o., Podgorica	-	90
Montenegro express group a.d., Budva	38	-
PZU Opšta bolnica Meljine, Herceg Novi	2,039	-
	<u>10,595</u>	<u>11,288</u>
<i>Potraživanja po osnovu prodaje obveznica</i>		
Atlas Cap d.o.o., Podgorica (napomena 16)	1,217	1,217
	<u>1,217</u>	<u>1,217</u>
<i>Potraživanja za kamate i naknade</i>		
Atlas invest d.o.o., Podgorica	6	-
Fabrika vode Lipovo d.o.o., Kolašin	3	3
Atlas grupa d.o.o., Beograd	1	-
DZU Atlas mont a.d., Podgorica	8	-
Rekreaturs a.d., Budva	1	-
PZU Opšta bolnica Meljine, Herceg Novi	20	-
	<u>39</u>	<u>3</u>
Ukupno potraživanja	<u><u>30,931</u></u>	<u><u>32,134</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Pregled obaveza prema povezanim licima na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2012.	U hiljadama EUR 31. decembar 2011.
<u>Obaveze</u>		
<i>Depoziti</i>		
Atlas centar d.o.o., Podgorica	2,302	2,847
Atlasgroup Limited, Limassol	-	1,866
Fond zajedničkog ulaganja Atlas Mont a.d., Podgorica	-	150
Montenegroberza a.d., Podgorica	1,141	1,115
CG Broker - diler a.d., Podgorica	1,205	150
Atlas grupa d.o.o., Podgorica	2,621	2,620
DZU Atlasmont a.d., Podgorica	10	98
Atlas penzija a.d., Podgorica	294	450
Atlas life a.d., Podgorica	224	378
HTP Atlas hotels group a.d., Bar	555	-
	8,352	9,674
 <i>Obaveze za kamatu</i>		
DZU Atlasmont a.d., Podgorica	-	9
Atlas centar d.o.o., Podgorica	-	6
	-	15
 Ukupno obaveze	 8,352	 9,689
 Neto potraživanja	 22,579	 22,445
 <u>Vanbilansne pozicije</u>		
<i>Date garancije</i>		
RTV Atlas d.o.o., Podgorica	15	15
Atlas invest d.o.o., Podgorica	30	30
Montenegro Travel a.d., Budva	15	15
PZU Opšta bolnica Meljine, Herceg Novi	60	60
Univerzitet Mediteran, Podgorica	450	-
Fabrika vode Lipovo d.o.o., Kolašin	40	-
	610	120
 <i>Ostale vanbilansne izloženosti</i>		
Atlas invest d.o.o., Podgorica	-	2
DZU Atlasmont a.d., Podgorica	20	20
Fabrika vode Lipovo d.o.o., Kolašin	-	5
RTV Atlas d.o.o., Podgorica	-	10
Univerzitet Mediteran, Podgorica	-	2
Atlas grupa d.o.o., Podgorica	-	7
Jadranski Sajem a.d., Budva	5	5
PZU Opšta bolnica Meljine, Herceg Novi	-	4
	25	55
	635	175

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Pregled prihoda i rashoda prema povezanim licima na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
<u>Prihodi</u>		
Atlas centar d.o.o., Podgorica	-	29
Atlas Group d.o.o., Podgorica	12	7
Atlas Grupa d.o.o, Beograd	12	10
Atlas Invest d.o.o, Podgorica	-	41
Atlas penzija a.d., Podgorica	-	1
Atlas Sistem d.o.o., Beograd	-	17
CG broker-diler a.d., Podgorica	-	9
Društvo za upravljanje Atlas Mont a.d., Pogdorica	155	145
Fabrika vode Lipovo d.o.o., Kolašin	36	38
Atlas invest d.o.o., Podgorica	160	203
Jadranski Sajem a.d., Budva	118	127
Montenegro Travel a.d., Budva	122	16
RTV Atlas d.o.o., Podgorica	32	16
Rekreaturs a.d., Budva	-	17
Univerzitet Mediteran, Podgorica	153	192
Duško Knežević	-	6
<u>Ukupno prihodi</u>	800	874
<u>Rashodi</u>		
Atlas centar d.o.o., Podgorica	40	40
Atlas Grupa d.o.o, Beograd	-	44
Atlas Invest d.o.o, Podgorica	122	-
Atlas penzija a.d., Podgorica	24	30
CG broker-diler a.d., Podgorica	20	22
Društvo za upravljanje Atlas Mont a.d., Pogdorica	4	11
Fabrika vode Lipovo d.o.o., Kolašin	4	5
RTV Atlas d.o.o., Podgorica	357	240
Atlas Group d.o.o., Podgorica	13	-
Jadranski sajam ad Budva	6	-
<u>Ukupno rashodi</u>	590	392

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 870 hiljada (31. decembra 2011. godine: EUR 986 hiljada), a odnose se na odobrene kredite i kreditne kartice (napomena 11).

Ukupne isplate članovima, troškovi naknada Odboru direktora Banke i Odboru za reviziju u toku 2012. godine bile su EUR 58 hiljada (2011: EUR 72 hiljade) (napomena 8).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

26. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstva, sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstava da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	U hiljadama EUR	
						Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	47,005	11,493	7,150	-	1,038	500	67,186
Kredit i ostala potraživanja Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	13,144	8,981	11,254	21,200	53,954	6,315	114,848
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	3,782	-	-	1,205	182	7,852	13,021
Ukupno	63,931	23,974	19,897	22,405	55,174	14,667	200,048
Finansijske obaveze							
Depoziti	37,869	20,380	26,946	51,643	14,226	1141	152,205
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	3	381	630	1,318	8,428	8,969	19,729
Obaveze prema Vladi	-	-	-	-	1,941	73	2,014
Subordinisani dug	-	-	-	-	-	1,200	1,200
Ostale finansijske obaveze	2,912	-	-	-	-	-	2,912
Ukupno	40,784	20,761	27,576	52,961	24,595	11,383	178,060
Ročna neusklađenost:							
- 31. decembra 2012. godine	23,147	3,213	(7,679)	(30,556)	30,579	3,284	21,988
- 31. decembra 2011. godine	(6,425)	11,988	(5,811)	(12,479)	34,837	2,843	24,954
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2012. godine	23,147	26,360	18,681	(11,875)	18,704	21,988	
- 31. decembra 2011. godine	(6,425)	5,563	(248)	(12,727)	22,110	24,953	
% od ukupnog izvora sredstava:							
- 31. decembra 2012. godine	13.0%	14.8%	10.5%	-6.7%	10.5%	12.3%	
- 31. decembra 2011. godine	-4.2%	3.7%	-0.2%	-8.4%	14.5%	16.4%	

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospelje obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Struktura finansijskih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2012. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti perioda dospelja sredstava i obaveza u svim periodima.

Rukovodstvo Banke vjeruje da kumulativni GAP neće prouzrokovati problem sa održavanjem likvidnosti u narednih godinu dana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

27. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik Banke, u uslovima čestih promjena kamatnih stopa i neravnomjerne ponude i tražnje kapitala, zahtijeva posebnu pažnju Banke. Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijene kredita u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa, sa jedne strane, i mogućnost smanjenja optimalne razlike između prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa, sa druge strane.

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2012. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR					
	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godinu	Ukupno
Osjetljiva aktiva						
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	8,043	11,493	7,150	-	1,538	28,224
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	3,500	1,493	-	-	4,993
Kredit i ostala potraživanja	13,144	8,981	11,254	21,200	60,269	114,848
Ukupno	21,187	23,974	19,897	21,200	61,807	148,065
% od ukupne kamatonosne aktive	14.31%	16.19%	13.44%	14.32%	41.74%	100.00%
Osetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	42,152	9,485	15,732	29,828	15,226	112,423
Kamatonosne pozajmice	3	381	630	1,318	17,397	19,729
Subordinirani dug	-	-	-	-	1,200	1,200
Ostale osjetljive obaveze	-	-	-	-	2,014	2,014
Ukupno	42,155	9,866	16,362	31,146	35,837	135,366
% od ukupnih kamatonosnih obaveza	31.14%	7.29%	12.09%	23.01%	26.47%	100.00%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2012. godine	(20,968)	14,108	3,535	(9,946)	25,970	12,699
- 31. decembra 2011. godine	(28,470)	16,593	(951)	(3,271)	30,244	14,145
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2012. godine	(20,968)	(6,860)	(3,325)	(13,271)	12,699	
- 31. decembra 2011. godine	(28,470)	(11,877)	(12,828)	(16,099)	14,145	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembar 2012. godine

28. DEVIZNI RIZIK

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2012. godine. Banka je izložena efektima promjena deviznih kurseva najznačajnijih valuta, koji utiču na njen finansijski položaj i novčane tokove. Rukovodstvo uspostavlja ograničenja na stepen izloženosti po valutama, koja se redovno prati.

	USD	GBP	CHF	U hiljadama EUR	
				Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	18,099	25	410	13	18,547
Obaveze u devizama	18,788	83	481	11	19,363
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2012. godine	<u>(689)</u>	<u>(58)</u>	<u>(71)</u>	<u>2</u>	
- 31. decembra 2011. godine	<u>(1,277)</u>	<u>(15)</u>	<u>71</u>	<u>17</u>	
% od osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2012. godine	<u>3.41%</u>	<u>-0.29%</u>	<u>-0.35%</u>	<u>0.01%</u>	
- 31. decembra 2011. godine	<u>-6.27%</u>	<u>-0.07%</u>	<u>0.35%</u>	<u>0.08%</u>	
Agregatna otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2012. godine	<u>(816)</u>				
- 31. decembra 2011. godine	<u>(1,204)</u>				
% od osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2012. godine	<u>-4.04%</u>				
- 31. decembra 2011. godine	<u>-5.91</u>				

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2012. godine protiv Banke se vodi ukupno 40 sudskih sporova, od kojih 28 imaju preciziran iznos tužbe, u iznosu od EUR 417 hiljada. Na osnovu procjene pravnih zastupnika Banke, opravdana vrijednosti ovih sporova iznosi EUR 120 hiljada. Navedeni iznos ne uključuje eventualne zatezne kamate koje mogu biti utvrđene po okončanju sudskih sporova. Rukovodstvo procjenjuje da ukupna vrijednost sudskih sporova, a samim tim i efekat eventualnih gubitaka nije materijalno značajan za finansijske iskaze Banke, tako da nisu izvršena rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu sudskih sporova u finansijskim iskazima.

30. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2012. godine

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAJNOG PERIODA

- a) Centralna banka Crne Gore donijela je Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama ("Službeni list CG" 2/12) koja će se primjenjivati od 1. januara 2013. godine, i koja podrazumijeva primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda prilikom vrednovanja stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki i iskazivanje u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Banka je dužna da utvrdi metodologiju za procjenu obezvrijeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Banka je dužna da metodologiju dosljedno primjenjuje, preispituje najmanje jednom godišnje i po potrebi prilagođava rezultatima preispitivanja, kao i da prilagođava pretpostavke na kojima je metodologija zasnovana.

Članom 49a, Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama ("Službeni list CG", broj 22/12) definisano je da pozitivna razlika između obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravki vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, predstavlja potrebne rezerve za procijenjene gubitke. Banka će biti dužna da počev od 1. januara 2013. godine, a pri usvajanju godišnjeg računa, iz ostvarene dobiti u tekućoj godini ili neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, prenese na račun rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu iznos koji odgovara potrebnoj rezervi za procijenjene gubitke.

U slučaju da Banka ne može da izdvoji na teret dobiti potrebne rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu u punom iznosu, nedostajući iznos tih rezervi se evidentira na računu nedostajućih rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu.

- b) Od 1. januara 2013. godine uveden je nov Kontni okvir za banke kojom se aktuelni kontni okvir usaglašava sa rješenjima koja su propisana novom Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama i rješenjima koja su proistekla iz tekuće bankarske prakse primjene postojećeg okvira.
- c) Dana 20. marta 2013. godine Skupština akcionara Banke donijela je Odluku o dokapitalizaciji Banke u iznosu od EUR 2,400 hiljada. Navedenom Odlukom se prihvata nenovčani ulog Atlas Invest d.o.o., Podgorica koji se odnosi na poslovni prostor u ulici Vaka Đurovića bb, na 2. Spratu, ukupne površine 1,287m². Predmetni poslovni prostor se nalazi na katastarskoj parceli broj 2253 i isti je upisan u List nepokretnosti broj 2324, katastarska Opština Podgorica.

Banka će emitovati, po osnovu dokpaitalizacije, 4,800 običnih akcija pojedinačne vrijednosti EUR 500, čiji će vlasnik postati Atlas Invest d.o.o., Podgorica

32. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija iskaza o finansijskoj poziciji u EUR na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bili su:

	Paritet	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
USD	1	0.7586	0.7729
CHF	1	0.8278	0.8226
GBP	1	1.2241	1.1972
RSD	100	0.8796	0.9557